

Správa z aktivity

Názov aktivity: Pracovné stretnutie Bioeconomy Cluster – p. Daniel Ács

Termín realizácie: 25.05.2023

Miesto realizácie: Radlinského 11, 949 01 Nitra

Cieľ aktivity: Identifikovať prieniky spolupráce na budovaní funkčného systému AKIS, projektovej spolupráce a spolupráce na aktivitách IZPI.

Účastníci za IZPI: Mgr. Vladimíra Gudábová – riaditeľka CJ AKIS, Ing. Vladimíra Ašverusová – riaditeľka odboru CAI, Ing. Katarína Tóthová, Ing. Mária Šášiková, PhD.

Prílohy: fotodokumentácia, prezenčná listina

Pribeh: Daniel Ács (Bioeconomy Cluster, Prounion) zorganizoval stretnutie organizácií aktívnych v oblasti biohospodárstva a AgroBioFood sektora v Nitre a okolí. Stretnutia sa okrem neho zúčastnili aj Katarína Blicklingová (riaditeľka Bioeconomy Cluster), Nataša Hurtová (NCP Horizont), Dana Peškovičová (NPPC), Miroslav Zahradník (NPPC), Peter Bezák (ÚKE SAV), Jana Špulerová (ÚKE SAV), Milan Fiľa (StartUP Hub), Jana Bielíková (Pedal Consulting) a zástupkyne IZPI (viď „Účastníci za IZPI“ vyššie).

Daniel Ács predstavil úlohu Bioeconomy Clustra a aj ostatných prizvaných hráčov pri budovaní funkčnej siete výmeny informácií (aktivity, akcie, projekty, ...) v oblasti AgroBioFood a biohospodárstva. Mítingy sa takto u p. konajú pravidelne. Novými hráčmi na týchto pravidelných mítingoch boli dňa 25.05.2023 v priestoroch Bioeconomy Clustra prvýkrát IZPI a Ústav krajinej ekológie SAV.

Katarína Blicklingová (riaditeľka Bioeconomy Cluster) predstavila úlohu Bioeconomy Clustra a náplň jeho činností (sieťovanie, medzinárodné projekty, podpora inovácií, spolupráca s firmami).

Vladimíra Gudábová (IZPI, riaditeľka CJ AKIS) predstavila postavenie IZPI ako príspevkovej organizácie pod MPRV SR a jej aktuálnu úlohu pri budovaní systému AKIS. Spolupráca v prvom kroku smerom k IZPI môže prebiehať formou prezdieľavania informácií, alebo čiastkových prácach na projektoch (napr. pri zháňaní respondentov do prieskumov v rámci projektov a pod.). Predstavený bol tiež zámer IZPI zorganizovať v októbri 2023 podujatie naviazané na FAO – Svetový deň potravín. Nosnou témou tohto ročníka bude voda. Predstava IZPI je zorganizovať v rámci tohto aj farmárske trhy spojené s odborným programom.

Nataša Hurtová (NCP pre program Horizont) predstavila svoju úlohu a síce, prenos informácií medzi subjektami. Súčasťou jej práce nie je len zapájanie jednotlivcov do programu Horizont, ale aj participácia pri príprave žiadostí, vystavaní konzorcií a všeobecná výmena informácií z oblasti Horizontu pre oblasť AgroBioFood. Okrem toho má dosah aj na prax a skúsenosti s riešeniami priamo z praxe.

Dana Peškovičová (riaditeľka NPPC) predstavila NPPC ako konglomerát ústavov s primárnym zameraním na vedu a výskum. NPPC je o.i. aj aktívne v projektoch (napr. Horizont) + v rámci transferu poznatkov z jeho jednotlivých ústavov. V rámci svojej činnosti v NPPC je tiež organizátorkou festivalu Agrofilm, manažuje social networks NPPC, podieľa sa na príprave newslettera NPPC a zaoberá sa tiež manažmentom Duševného vlastníctva.

Peter Bezák (v zastúpení riaditeľky ústavu KEP SAV) predstavil aktivity ústavu. Jeho oblasťou je najmä biodiverzita, vplyv človeka na krajinu. Ich cieľom je intenzívnejšie sieťovanie a prepájanie na prax.

Jana Špulerová (KEP SAV) predstavila svoje okruhy záujmu – biotopy, výskum vegetácie v poľnohospodárskej krajine.

Milan Fiľa (bývalý riaditeľ NPC SBA, dnes: StartUP HUB) predstavil Smart Klaster (v minulosti zameraný na elektrotechniku) a jeho transformáciu na HUB. V rámci svojej bohatej činnosti klaster zabezpečuje spoluprácu s firemným sektorom – napr. zastrešoval misiu slovenských firiem na Taiwan.

Miroslav Zahradník (riaditeľ Výskumného ústavu živočíšnej výroby NPPC) predstavil svoju oblasť záujmov – Udržateľnosť živočíšnej výroby, digitalizácia, EIP AGRI. Pôsobí prierezovo.

Jana Bieliková (Pedal Consulting) predstavila činnosti konzultačnej spoločnosti Pedal Consulting. Ide o konzultačnú firmu so sídlom v Martine. Firma má aktuálne užšiu spoluprácu so Žilinským krajom. Je aktívna v oblasti celoživotného vzdelávania dospelých v oblasti biopodnikárstva. Rozvíja tiež spoluprácu s firmami (oblasť pôdných baktérií).

Nasledovala definícia projektov, kde by z pohľadu jednotlivých inštitúcií mohli účastníci podujatia spolupracovať.

Daniel Ács definoval na základe vyjadrení účastníkov spoločné body pre potenciálnu budúcu spoluprácu účastníkov stretnutia:

- **EIP AGRI** – ako Prounion sú členom konzorcia EIP AGRI – chcú sa dostať aj do focus groups. P. Ács navrhol zorganizovať stretnutie s EIP AGRI.
- **Living Labs** – na regeneratívne poľnohospodárstvo. Už spolupracujú s SPU a Bezákom. 26.5.2023 čaká p. Ácsa rokovanie s francúzskym partnerom, s ktorým chcú ísť do konzorcia. Chcú byť medzi 100 prvými living labs na rozvoj regeneratívneho poľnohospodárstva (bude to SOIL LL).
- **Climate farm demo** – tu pôsobia spolu s SPU. S rámci tohto sa má vybudovať 1500 fariem (LAB) – prispôbených na zmenu klimatických podmienok. V prvom roku – chcú mať prvých 25 fariem. Podmienky vstupu fariem do tohto projektu: 1. mali by robiť niečo inovatívne, 2. chcú sa o svoju inováciu podeliť (napr. Robo Dohál'), 3. farma by mala mať podmienky na prenos a zdieľanie znalostí (napr. slúchadlá na preklad, keď príde zahraničná návšteva a pod.)
- **Climate farm advisors** – tu sú sami. V rámci tohto projektu by chcel **spolupracovať p. Ács s IZPI – predstavuje si to tak, že by sme oslovili našu bázu poradcov (200 certifikovaných poradcov) + vyškolili ich, aby boli schopní robiť klimatické audity na farmách.**

Vladimíra Gudábová predstavila AKIS, ako úlohu IZPI od MPRV SR. Účastníci podujatia by mali byť aktívnymi účastníkmi systému AKIS.

Nataša Hurtová (NCP) predstavila pracovné programy Horizontu, ktoré sú k dispozícii. Spomínala úlohu NCP, kedy z pozície NCP robili najprv masové podujatia, čo sa niekedy miňa účinku a tieto podujatia musia byť cielené. Tiež majú k dispozícii newsletter. Aktuálne je z jej snahy potreba cielenej komunikácie, aby sme jasne dali požiadavku, čo potrebujeme, resp. čo potrebujú naši klienti. Má v rámci informácií o Horizonte aj napojenie na špičkových vedcov/inovátorov. Jej najvýznamnejším projektom je CARE4BIO, keby mnohé výstupy z tohto projektu sú verejné a informácie presahujú SR.

Zástupcovia SAV predstavili projekty ÚKE SAV – Ide o špecifickú inštitúciu, ktorá robí hlavne výskum a vývoj. Mali veľa projektov o poľnohospodárskej krajine. Disponujú tiež Horizontovými projektami. Kým v minulosti boli radi, ak ich niekto v rámci Horizontových projektov zavola, dnes už si projekty vyberajú + výstupy z nich musia dávať zmysel. **Z ich pohľadu by im pomohol register poradcov na konkrétne účely. IZPI by s nimi mohlo spolupracovať v súvislosti s tvorbou databáz (nedefinovanie ich potrieb).** Vo svojich projektoch sa zaoberajú biodiverzitou pôdných plôch + krajiny.

Poznámky k databázam IZPI (AKIS): Pomohla by napr. databáza národných expertov, napr. takých, ktorí sú vybavení angličtinou, majú napr. záujem byť v nejakej focus group. Bolo spomínané, že napr. Maďari sú zastúpení v SCAR AKIS a následne sú vo všetkých Horizont projektoch.

Dana Peškovičová (NPPC) – Predstavila projekty NPPC. Projekt **HEALLR** – tu je funding organizácia MPRV SR (50 %). **Ide o 7 ročný projekt, ktorý bude isto prepojený s AKISom. EJPSOIL** – projekt beží od roku 2020, Znovu ide o financovanie 50 – 50. Ide o podobný projekt, ako boli ERANETY. V manažmente projektu je Palo Bezák.

BIOEAST, RIS32021+D5 – 11 štátov. Je tam roadmap pre biohospodárstvo. Bolo spomenuté, že je potrebné ísť do operačných skupín – Dana Peškovičová bola v kontakte s Ankou Košíkovou (IZPI), ale do mnohých projektov nie sú elegible, pokiaľ nie sú funkčné operačné skupiny.

NPPC majú taktiež silných včelárov. Bolo prízvukované, že zo strany AKISu a IZPI je potrebné sústrediť sa aj necertifikovaných poradcov. Zoznam Horizontových projektov majú na svojej stránke (AGENT, ECOBREED a ďalšie: http://www.nppc.sk/2021/projekty_medzinarodne_2018.pdf)

Národné podnikateľské centrum (SBA) – majú ERANETové projekty na Living Lab + robia sieťovanie. Vie si predstaviť budúcu spoluprácu s IZPI.

Milan Fiľa (StartUP Hub) – v rámci EIT Food sú menšie výzvy pre podnikateľov (10 – 20 tis.). Informovanosť podnikateľov o je pomerne zlá – niekedy informáciu dostanú raz, niekedy nie, a niekedy aj 5 krát po rôznej linke. Spolupráca: potrebujú na rôzne svoje projekty doktorandov – napr. naposledy potrebovali poľnohospodárskych a ekonomických a nevedeli ich zohnať.

Záverom stretnutia bol **diskutovaný návrh** p. Ácsa na **workshop zorganizovaný spoločne s relevantnými stakeholdermi** (napr. aj MPRV SR, MH SR, MŽP SR, MIRRI?). Priebežne sa ráta o veľkosti pre 15 – 20 ľudí. Diskutoval sa dátum takéhoto workshopu. Zo strany IZPI padol návrh zorganizovať to v rámci FAO eventu v októbri (téma voda – event farmárske trhy). Workshop by mal byť zameraný na dôležitosť a význam inovačných politík v našom sektore.

Záver aktivity: Spolupráca partnerov v rámci AgroBioFood a biohospodárstva je viac než nutná. Nakoľko v sektore je niekoľko silných hráčov, ktorí sú nositeľmi inovácií a významných EÚ projektov, je potrebné, aby spolupracovali, vymieňali si pravidelne informácie a našli potenciálne aktívne prepojenia do budúcnosti.

Vypracoval: Mária Šášiková **dňa:** 29.05.2023

Schválil: Vladimíra Gudábová **dňa:** 30.05.2023